

Obsah

1

Několik slov úvodem	9
1 Úvod do nauky o harmonii	13
O harmonii všeobecně	13
Akordy a jejich systémy	13
Harmonický čtyřhlas	18
Postupy hlasů	20
Čtyřhlasá úprava akordů	26
2 Kvintakord a jeho druhy	29
Čtyřhlasá úprava kvintakordů	31
Příbuzné a nepříbuzné kvintakordy	32
Funkční vztahy akordů	33
Hlavní kvintakordy	33
Spojování příbuzných kvintakordů	34
Harmonizace melodie v sopránu hlavními kvintakordy	35
Volné spoje hlavních kvintakordů	36
3 Smíšené tóniny durové a mollové	38
Harmonická tónina mollová	38
Harmonická tónina durová	38
Poloměkká tónina (melodická moll)	39
Polotvrdá tónina (melodická dur)	39
4 Klavírní stylizace harmonické věty	40
5 Spojování nepříbuzných kvintakordů	42
Kvintové spoje a harmonické kadence	43
6 Vedlejší kvintakordy	44
Vedlejší kvintakordy v čisté durové tónině	46
Vedlejší kvintakordy v čisté mollové tónině	51
Vedlejší kvintakordy v harmonické mollové tónině	53
Vedlejší kvintakordy v harmonické durové tónině	57

Vedlejší kvintakordy v poloměkčké tónině	58
Vedlejší kvintakordy v polotvrdé tónině	61
7 Přehled harmonických funkčních značek kvintakordů v čistých a smíšených durových a mollových tóninách	63
8 Sekvence a progrese	65
9 Kvintakordy se zastoupenou kvintou	70
10 Sextakord a jeho druhy	72
Čtyřhlasá úprava sextakordů	73
Spojování sextakordů	75
11 Kvartsextakord a jeho druhy	78
Čtyřhlasá úprava kvartsextakordů	79
Kvartsextakordy harmonické a neharmonické	79
Kvartsextakord průchodný (na stupňovitém basu)	80
Kvartsextakord následný (výměnný)	80
Neharmonické kvartsextakordy na basové prodlévě:	82
<i>Střídavý kvartsextakord</i>	82
<i>Průtažný kvartsextakord prostý</i>	82
<i>Průtažný kvartsextakord závěrový (kadencový)</i>	84
12 Sextakordy průtažné, výměnné, přírazné a střídavé	86
13 Závěry	87
14 Melodie a její znaky	92
15 Harmonizace melodie v sopránu kvintakordy všech stupňů a jejich obraty	94
Motiv, dvojtaktí, věta a perioda	94
16 Dominantní septakord	100
Nástup dominantního septakordu	101
Přísny rozvod dominantního septakordu	102
Volný rozvod dominantního septakordu	102
Klamný rozvod úplného dominantního septakordu	103
Klamný rozvod neúplného dominantního septakordu	103
Spoje dominantního septakordu	104
17 Obraty dominantního septakordu, jejich rozvody a spoje	105
18 Septakord na VII. stupni	110
Přísny rozvod septakordu VII. stupně	111
Volný rozvod septakordu VII. stupně	111
Obraty septakordu na VII. stupni, jejich rozvody a spoje	111

19 Subdominanta s přidanou sextou	114
Rozvod subdominanty s přidanou sextou a ostatních jejích forem	115
Septimový akord II. stupně ve funkci zástupce subdominanty	117
20 Vedlejší septakordy a jejich druhy	120
Rozvody vedlejších septakordů	121
Neúplné rozvody septimových akordů	122
Příprava disonantních septakordů	124
Neúplné septimové akordy	124
Čtyřhlasá úprava septakordů	124
Spoje vedlejších septakordů	125
21 Vedlejší septakordy v durových tóninách	126
Vedlejší septakordy v čisté durové tónině	126
Vedlejší septakordy v harmonické durové tónině	126
Vedlejší septakordy v polotvrdé tónině	128
22 Vedlejší septakordy v mollových tóninách	129
Vedlejší septakordy v čisté mollové tónině	129
Vedlejší septakordy v harmonické mollové tónině	130
Vedlejší septakordy v poloměkké tónině	132
Vedlejší septakordy v harmonizaci sopránu a nečíslovaného basu	134
23 Pomocné tabulky	136
Pro určení akordických postupů v nečíslovaném basu	136
Pro určení akordů při harmonizaci melodie	137
24 Následné akordické tóny	138
25 Mimoakordické tóny	139
Průchod	141
Střídavý tón	143
Průtah	145
Předjímka	148
Zdržené postupy melodických tónů	149
Figurace hlasů	150
Prodleva	150
Ostinátní bas	152
Ostinátní melodie	153
Basso continuo	153
26 Pětizvuky	155
Dominantní nónový akord	155
Přísný rozvod dominantního nónového akordu	156

Volný rozvod dominantního nónového akordu	156
Obraty dominantního nónového akordu a jejich rozvody . . .	157
27 Vedlejší nónové akordy	160
Druhy nónových akordů	161
28 Šestizvuky, jejich druhy a obraty	162
29 Sedmizvuky, jejich druhy a obraty	164

2

30 Modulace	169
Modulační prostředky	169
Druhy modulací	170
Náhlá modulace	172
Tóninový skok	172
Mnohostrannost akordů	172
Modulace společným akordem	173
Diatonická modulace	173
Modulace do stejnojmenné tóniny opačného tónorodu	174
Nepřímá modulace	175
Doškálné, cizoškálné a nedoškálné akordy	177
31 Cizoškálné dominanty	178
Nástup cizoškálných dominant	179
Cizoškálné dominanty přípravné a následné	179
Sekvencové postupy mimonotónálních dominant	180
Sledy dominant v sestupném kvintovém kruhu	180
Sledy subdominant ve vzestupném kvintovém kruhu	184
32 Vypracování harmonicko-rytmického doprovodu	188
Vokální úpravy	193
Harmonicko-rytmický doprovod v tanečních skladbách . . .	194
33 Modulace přípravnými a následnými cizoškálnými dominantami a modulace do vzdálenějších tónin	196
Akordy terciové příbuznosti (medianty)	199
Doškálné a cizoškálné medianty	199
Označení cizoškálných mediant	202
34 Alterace	204
Alterované akordy	205
Neapolský sextakord	207
Lydický sextakord	210
Příprava neapolského a lydického sextakordu cizoškálnou do- minantou	212

Alterace snížením primy II. stupně	213
<i>Dominanta se sníženou kvintou</i>	213
Alterace zvýšením primy II. stupně	214
<i>Subdominanta se zvýšenou primou</i>	214
Alterace zvýšením primy II. stupně v durové tónině	215
<i>Dominanta se zvýšenou kvintou a subdominanta se zvýšenou</i> <i>přidanou sextou</i>	215
Alterace snížením primy IV. stupně v mollové tónině	216
<i>Subdominanta se sníženou primou a dominanta se sníženou</i> <i>septimou</i>	216
Dvojsměrná alterace primy II. stupně v dur a IV. stupně v mollové tónině	217
O alterovaných akordech celkově	218
Alterované pětizvuky	219
„Dominantně“ a „celotónově“ znějící alterované akordy	219
35 Amodulační spojení tónin	221
Modulace připraveným nástupem doškálného akordu cílové tóniny vlastní dominantou	222
Spojení tónin akordy blízkých tónových poměrů	223
36 Modulace změnou tónorodu	225
37 Modulace neapolským a lydickým sextakordem	226
38 Modulace enharmonickou proměnou	228
Modulace zvětšeným kvintakordem	229
Modulace zmenšeným septakordem	230
Modulace tvrdě-malým septakordem	231
Modulace zmenšeně-malým septakordem	235
Modulace alterovaným tvrdě-zmenšeně-malým septakordem	238
Modulace durovým septakordem	240
Modulace mollovým septakordem	242
Modulace měkce velkým septakordem	245
39 Enharmonické proměny nónových akordů	248
Modulace velkým nónovým akordem	249
Modulace malým nónovým akordem	252
40 Enharmonické proměny undecimového akordu	256
41 Enharmonické proměny terdecimového akordu	257
42 Akordy na podkladě harmonické stupnice mollové se zvýšenou kvartou a harmonické stupnice durové se sníženou sekundou	258
Harmonizace melodie vzniklé na podkladě stupnic s jednou nebo dvěma zvětšenými sekundami	259

43 Pentatonika	261
44 Akordy celotónové stupnice	263
45 Kvartové akordy	265
46 Akordy v kvintovém systému	268
47 Paralelismy	269
48 Polytonalita	271
Bitonalita	271
Polyharmonie	272
Bitonální akordické kombinace	272
Tritonální kombinace a kumulace	274
Akordy s nerozvedenými průtahy	275
49 Atonalita	277
50 Staré církevní tóniny	278
Modifikace církevních tónin	282
Tónorody církevních tónin	283
Transpozice církevních tónin	283
Gregoriánský chorál a jeho harmonizace	286
Septakordy v harmonizaci starých tónin	287
Neakordické (melodické tóny) v harmonizaci starých tónin	288
Akordy se zdvojenými terciemi	289
Polyfonní zpracování gregoriánského chorálu	289
Závěry ve starých tóninách	289
Charakteristické akordy starých tónin	291
51 Dorská tónina, její ráz a transpozice	292
Závěr v dorské tónině	293
Hypodorská tónina	294
52 Frygická tónina, její ráz a transpozice	295
Harmonizace a závěry ve frygické tónině	295
Hypofrygická tónina	297
53 Lydická tónina, její ráz a transpozice	298
Modifikace a závěry v lydické tónině	299
Hypolydická tónina	299
54 Mixolydická tónina, její ráz a transpozice	300
Závěry a modifikace v mixolydické tónině	300
Hypomixolydická tónina	301
55 Aeolská tónina, její charakter a transpozice	302
Závěry v aeolské tónině	302
Hypoeolská tónina	303

56 Ionská tónina a její charakter	304
Používání akordů a závěry v ionské tónině	304
Hypoionská tónina	305
57 Modulace ve starých tóninách	306
58 Protestantský chorál a jeho harmonizace	307
59 Chránová píseň a její harmonizace	308
60 Přehled funkčních značek akordů v durové tónině	309
61 Přehled funkčních značek akordů v mollové tónině	310
62 Orientační značky doprovodných akordů ve hře na kytaru a v ta- nečních skladbách	311
63 Přehled orientačních značek nejužívanějších doprovodných akordů ve hře na kytaru a v tanečních skladbách	315
Doslov	317
Věcný rejstřík	321